

UURINGUD SOOLENAKKUSTEKITAJATE SUHTES

Profülaktiline uuring soolenakkuste tekitajate suhtes

Profülaktiline uuring soolenakkuste tekitajate suhtes sisaldab *Salmonella* spp., *Shigella* spp., *Campylobacter* spp. kompleksset diagnoosimist mikroobide kandluse kindlakstegemise eesmärgil (http://www.terviseamet.ee/fileadmin/dok/Nakkushaigused/meedikutele/Tervisekontrolli_juhend.pdf).

Enteropatoogenide diagnostiline uuring roojast

Mikrobioloogiline diagnostiline uuring “tekitaja kõhulahtisuse korral“ sisaldab *Salmonella* spp., *Shigella* spp. ja *Campylobacter* spp. kompleksset diagnoosimist. *Yersinia* sp. ja Shiga-toksiini produtseeriva *E. coli* (STEC, enterohemorraagilise *E. coli* /EHEC/ sünonüüm) diagnoosimine on omaette eraldi tellitavad uuringud.

SALMONELLA JA SHIGELLA KÜLV ROOJAST/REKTAALKAPELT

Uuringud	<i>Salmonella</i> sp. külv rektaalkaapelt <i>Salmonella</i> sp. külv roojast <i>Shigella</i> sp. külv rektaalkaapelt <i>Shigella</i> sp. külv roojast
Mõiste	<i>Salmonella</i> ja <i>Shigella</i> on inimpatogeensed mikroobid, millega nakatatakse suukaudselt. Bakteri eritus jätkub pikka aega pärast kliinilist paranemist
Näidustused	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kõhulahtisusega sooleinfektsioon (uuring kuulub diagnostilisse paneeli kõhulahtisuse korral koos <i>Campylobacter</i> külvidega) ▪ enteropatoogenide (<i>Salmonella</i> ja <i>Shigella</i>) kandluse väljaselgitamine
Proovivõtu vahendid	Steriilne väljaheite kogumisnõu Tampoon Amies transportsöötmelega (juhul, kui loomulik defekatsioon on raskendatud)
Materjali säilivus ja transport	2–8 °C kuni 24 tundi, transportida võimalikult kiiresti laborisse
Teostamise aeg ja koht	Tööpäeviti ja valveajal; mikrobioloogia labor, Pärnu mnt. 104
Meetod	Külv selektiivsele söötmele, tekitaja isoleerimine ja samastamine, antibakteriaalse tundlikkuse määramine
Referentsvahemikud	Puudub <i>Salmonella</i> spp. ja <i>Shigella</i> spp. kasv
Tõlgendus	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Salmonella</i> spp. ja <i>Shigella</i> spp. ei kuulu inimese normaalse soolefloora koosseisu. Positiivne leid sümptomaatilisel patsiendil kinnitab leiu etioloogilist rolli. Positiivne leid asümptomaatilisel patsiendil tähendab mikroobi kandlust.
Konsultatsioon	Marina Ivanova, Valentina Kolesnikova, Aleksei Nelovkov, Linda Pirožkova
HK hinnakirja koodid	66510 aeroobne külv 66511 lisakülv Positiivse tulemuse korral lisanduvad samastamise ja antimikroobse tundlikkuse määramise koodid
Kirjandus	<ol style="list-style-type: none"> 1. Manual of Clinical Microbiology, 9th edition, Patrick R. Murray, Ellen Jo Baron et al; 2. Mandell, Douglas, and Bennett's principles and practice of infectious diseases, 2005, 6th edition; 1243, 2548, 2552-2553 3. Isenberg HD (1992) Clinical microbiology procedures handbook, American Society for Microbiology, (1), §11: 1-21 4. Mikelsaar M, jt. (1998) Kliinilise mikrobioloogia käsiraamat, Medicina: 5. ELMÜ koduleht
Koostajad	Linda Pirožkova, Marina Ivanova

CAMPYLOBACTER UURINGUD ROOJAST/REKTAALKAAPELT

Uuringud	<i>Campylobacter</i> sp. külv rektaalkaapelt <i>Campylobacter</i> sp. külv roojast
Mõiste	Kampülobakterioos on sooleinfektsioon, mille tekitajaks on <i>Campylobacter</i> spp. Haigusele on iseloomulik hemokoliidi kliiniline pilt
Näidustused	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kõhulahtisusega sooleinfektsioon (uuring kuulub diagnostilisse paneeli kõhulahtisuse korral koos <i>Salmonella</i> ja <i>Shigella</i> külvidega) ▪ enteropatoogeenide (<i>Campylobacter</i>, <i>Salmonella</i> ja <i>Shigella</i>) kandluse väljaselgitamine
Proovivõtu vahendid	Steriilne väljaheite kogumisinõu Tampoon Amies transportsöötmega (juhul, kui roojamassid on vedelad või loomulik defekatsioon on raskendatud). Võimalusel võetakse roojast uuringumaterjaliks limaseid ja veriseid kohti. Üle 2 tunni toatemperatuuril seisnud uuringumaterjalist saadud negatiivne tulemus ei ole usaldusväärne. Usaldusväärse tulemuse saamiseks teostatakse uuring roojast kolmel korral iga kord uuesti võetud uuringumaterjalist.
Materjali säilivus ja transport	2–8 °C kuni 24 tundi, transportida võimalikult kiiresti laborisse
Teostamise aeg ja koht	Tööpäeviti, valveajal; mikrobioloogia labor, Pärnu mnt. 104
Meetod	Külv selektiivsele söötmele, tekitaja isoleerimine ja samastamine, antibakteriaalse tundlikkuse määramine
Referentsvahemikud	Negatiivne
Tõlgendus	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Campylobacter</i> spp. isoleerimine haige inimese väljaheitest viidab kampülo-bakterioosile.
Konsultatsioon	Marina Ivanova, Valentina Kolesnikova, Aleksei Nelovkov, Linda Pirožkova
HK hinnakirja koodid	66512 bioloogilise materjali külv inkubeerimisega spetsiifilises keskkonnas Positiivse tulemuse korral lisanduvad samastamise ja antimikroobse tundlikkuse määramise koodid
Kirjandus	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mandell, Douglas, and Bennett's principles and practice of infectious diseases, 2005, 6th edition; 1240-1243 2. Manual of Clinical Microbiology, 9th edition, Patrick R. Murray, Ellen Jo Baron et al; 933-943. 3. Mikelsaar M, jt. (1998) Kliinilise mikrobioloogia käsiraamat, Medicina: 165-167 4. ELMÜ koduleht 5. Eskola J, Huovinen P, Valtonen ja Maimets M (2000) Infektsioonhaigused, Medicina: 348
Koostaja	Marina Ivanova